

Aleksandra Repelewicz

WSPÓŁCZESNE BUDOWNICTWO SAKRALNE MYSZKOWA

Wprowadzenie

Miasto Myszków usytuowane jest w obniżeniu górnej Warty, w północno-wschodniej części Wyżyny Śląskiej, na skraju Jury Krakowsko-Częstochowskiej. Należy do województwa śląskiego i jest siedzibą powiatu myszkowskiego. Liczy około 33 tysiące mieszkańców. W ramach struktur Kościoła katolickiego miasto należy do zawierciańskiego okręgu duszpasterskiego archidiecezji częstochowskiej. W Myszkowie znajduje się obecnie 8 parafii, z czego większość posiada budynki kościołów wzniesione po II wojnie światowej.

Tabela 1 przedstawia zestawienie podstawowych informacji o każdym z kościołów wybudowanych w okresie powojennym na terenie Myszkowa.

TABELA 1

Podstawowe dane powojennych kościołów Myszkowa

Lp.	Wezwanie kościoła	Adres	Projektant	Lata budowy
1	Trójcy Przenajświętszej	ul. Nowowiejska 32	brak danych	1977-1979
2	Św. Andrzeja Boboli	ul. Szeroka 12	Albert Wojański	1984-1991
3	Św. Anny	ul. Wyzwolenia 13	Wiktor Baran	1986-1992
4	Narodzenia NMP	ul. Pułaskiego 5	Zygmunt Fagas	1989-2000
5	Św. Apostołów Piotra i Pawła	ul. Jana Pawła II 35	Jerzy Kopyciak i Marian Kruszyński	1998-...

źródło: badania własne

1. Kościół pw. Trójcy Przenajświętszej

Projektant: brak danych

Ksiądz budowniczy: ks. Zenon Szymoniak

Ważniejsze wydarzenia w dziejach parafii: rozpoczęcie starań o budowę: brak danych, projekt 1978, pozwolenie na budowę: brak danych, erygowanie parafii 1985, konsekracja 1979.

Rys historyczny: W 1975 roku utworzony został wikariat terenowy w miejscowości Nowa Wieś Żarecka. W 1977 roku rozpoczęto budowę kościoła, którą ukończono następnego roku. Projekt obejmował przebudowę istniejących murów budynku mieszkalnego, w którym znajdowała się między innymi salka katechetyczna, oraz sąsiedniego budynku gospodarczego na kościół halowy z wieżą od strony północno-wschodniej. Projekt powstawał najprawdopodobniej w trakcie budowy, brak danych dotyczących autora. Wieżę kościoła mieszkańcy dobudowali w nocy. Władze nakazały rozbiórkę, ponieważ inwestycja powstała bez pozwolenia na budowę. Mieszkańcy wsi stanęli w obronie kościoła, dzięki czemu uniknął rozbiórki. Obiekt wznoszony był systemem gospodarczym, przez parafian. Bp Stanisław Nowak poświęcił kościół w 1979 r., a w 1985 r. erygował parafię (fot. 1 i 2).

Charakterystyka architektoniczna obiektu:

Konwencja stylistyczna: poza klasyfikacją (elementy regionalizmu z cechami budownictwa jednorodzinne lat 70.).

Kompozycja: konwencja wielofunkcyjna, ukształtowanie zespolone, korpus zrównoważony.

Funkcjonalność: wielobok rzutu symetryczny; zorientowanie poligonalne podłużne; ukierunkowanie wewnętrzne pośrednie; konfiguracja wnętrza jedoprze-strzenna.

Rzut kościoła z zakrystią i salą katechetyczną ma kształt prostokąta. Najwyższym elementem jest wieża kościoła o rzucie kwadratowym, pokryta dachem czterospadowym i zwieńczona krzyżem. Nad częścią katechetyczną znajduje się mniejsza wieżyczka o rzucie kwadratu, pokryta również dachem czterospadowym. Wejście główne usytuowano od strony północno-wschodniej, z boku nawy głównej. Część katechetyczna posiada odrębne wejście od strony północno-wschodniej. Od strony frontowej na całej długości obiektu znajduje się zadaszenie na słupach drewnianych. Ołtarz wyniesiony jest o sześć stopni wyżej od nawy głównej. Po prawej stronie prezbiterium znajduje się wejście do zakrystii.

Charakterystyka budowlana obiektu: ustrój ścianowy, struktura murowana z pustaków żużłobetonowych i cegły ceramicznej.

Istniejące mury obu przebudowywanych budynków były wykonane z pustaków żużłobetonowych. Zostały one wzmocnione przyporami żelbetowymi, posadowionymi na stopach żelbetowych. Fundamenty stopowe zostały wykonane poniżej istniejących łąw fundamentowych. Nowe mury kościoła zostały wykonane, w nawiązaniu do istniejących, z pustaków żużłobetonowych, natomiast mury wieży z cegły ceramicznej pełnej. Wokół nawy kościoła wykonano wieniec żelbetowy. Płyta żelbetowa pod chór oparta została na murach zewnętrznych, podciągach i słupach żelbetowych. Schody na chór oraz zewnętrzne mają postać płyty żelbetowej. Dach kościoła stanowi stropodach żelbetowy. Płyta stropodachu nawy głównej wsparta jest również na żelbetowych podciągach. Okna aluminiowe, drzwi drewniane. Posadzka nawy głównej i chóru z mozaiki parkietowej. Schody w prezbiterium drewniane. Parapety z płyt kamiennych. Tynki wewnętrzne cementowo-wapienne i zewnętrzne cementowo-wapienne, trzon wieży nieotynkowany. Scho-

dy na chór pokryte lastrico z barierkami betonowymi z poręczą drewnianą. Schody zewnętrzne wyłożone płytkami ceramicznymi z barierką stalowo-drewnianą. Cokół z płytek klinkierowych. Dach i obróbka blacharska z blachy ocynkowanej. Rynny i rury spustowe z PCV. Zadaszenie przed kościołem z płyt PCV na słupach drewnianych.

Fot. 1. Elewacja frontowa kościoła pw. Trójcy Przenajświętszej w Myszkowie

Fot. 2. Widok z tyłu kościoła pw. Trójcy Przenajświętszej w Myszkowie

2. Kościół pw. św. Andrzeja Boboli

Projektant: Albert Wojakowski

Ksiądz budowniczy: ks. Józef Fronczak

Ważniejsze wydarzenia w dziejach parafii: rozpoczęcie starań o budowę: brak danych, projekt: brak danych, pozwolenie na budowę 1982, erygowanie parafii 1981, benedykcja 1984, konsekracja 1991.

Rys historyczny: Bp Stefan Bareła erygował parafię św. Andrzeja Boboli 5 marca 1981. Po długich staraniach 21.06.1982 r. otrzymano od wojewody częstochowskiego zgodę na budowę kościoła oraz obiektów pomocniczych. Bp Tadeusz Szwagrzyk poświęcił plac pod budowę w roku 1984. Projekt kościoła i plebanii wykonał Albert Wojakowski z Bytomia, autorem projektu konstrukcyjnego był Jan Morawiec z Gliwic. Nadzór nad budową sprawował Wiesław Nowak. Budowę prowadzono systemem gospodarczym, finansując ją ze składek parafian. Tylko konstrukcja stalowa dachu wykonana została przez firmę „Mostostal” z Będzina. W dniu 27.09.1987 r. bp Mirosław Jan Kołodziejczyk dokonał wmurowania kamienia węgielnego, poświęconego przez Jana Pawła II. W roku 1988 odprawiono pierwszą mszę w nieukończonym jeszcze kościele. Budowę kościoła ukończono w 1991 r. Został on konsekrowany przez bpa Stanisława Nowaka 26.05.1991 r. (fot. 3 i 4).

Charakterystyka architektoniczna obiektu:

Konwencja stylistyczna: postmodernizm.

Kompozycja: konwencja jednorodna, korpus salowy, ukształtowanie tradycyjne.

Funkcjonalność: wielobok rzutu symetryczny; zorientowanie poligonalne podłużne; ukierunkowanie wewnętrzne osiowe; konfiguracja wnętrza jednoprzestrzenna.

Kościół wzniesiono na planie ośmioboku, z wejściem głównym od południa, a ołtarzem od strony północnej. Składa się on z płaskiej, rozczłonkowanej kondygnacji przyziemia przykrytej dachem wielospadowym, oparty na konstrukcji stalowej. Główna połać dachu zbiega się w górze na kwadratowej w rzucie latarni, która dodatkowo doświetla prezbiterium. Z boku wejścia głównego usytuowana jest wieża o kwadratowym rzucie, zwieńczona krzyżem. Ta żelbetowa wieża, na której szczycie znajduje się dzwonnica, pokryta jest hełmem przypominającym latarnię, nawiązującym kształtem do świetlika nad nawą główną.

Obiekt zawiera w części wejściowej: kruchtę i klatkę schodową prowadzącą na chór. Dalej usytuowana jest nawa główna wraz z prezbiterium. W części pomocniczej zaprojektowano zakrystię, pomieszczenia socjalne, kaplicę, WC i komunikację z odrębnym wejściem. Kościół jest niepodpiwniczony. Nad wejściem znajduje się chór. Ołtarz wyniesiony o cztery stopnie nad nawą główną. Wejście do zakrystii znajduje się po obu stronach prezbiterium, na bocznych ścianach.

Charakterystyka budowlana obiektu: ustrój ścianowo-szkieletowy.

Budynek posiada fundamenty żelbetowe monolityczne. Ściany zewnętrzne murowane z cegły SZ. Ściany wewnętrzne z cegły pełnej. Konstrukcja dachu wykonana z elementów stalowych. Podtrzymują ją cztery ramy stalowe, mające w rzucie kształt „pająka”. Konstrukcja stalowa świetlika wsparta na ramach stalowych dachu. Schody na wieżę żelbetowe. Schody w prezbiterium i przy wejściu głównym betonowe.

Stolarka drzwiowa dębowa, okna aluminiowe z szybami zespolonymi, z jedną szybą witrażową. Posadzka nawy głównej, kaplicy, prezbiterium i kruchtę wykonana z mozaiki marmurowej. Sufit nawy głównej oraz prezbiterium wykonany drewnianą boazerią sosnową. Tynki wewnętrzne ścian i reszty sufitu cementowo-

-wapienne. Parapety wewnętrzne kamienne. Żaluzje na wieży stalowe. Pokrycie dachu, rynny, rury spustowe oraz obróbka blacharska z blachy ocynkowanej.

Fot. 3. Elewacja frontowa kościoła pw. św. Andrzeja Boboli w Myszkowie

Fot. 4. Widok z tyłu kościoła pw. św. Andrzeja Boboli w Myszkowie

3. Kościół pw. św. Anny

Projektant: Wiktor Baran, Włodzimierz Domagała (autor zmian w projekcie)

Ksiądz budowniczy: ks. Henryk Suchos

Ważniejsze wydarzenia w dziejach parafii: rozpoczęcie starań o budowę: brak danych, projekt ok. 1983-1985, pozwolenie na budowę 1986, erygowanie parafii 1981, konsekracja 1992.

Rys historyczny: W roku 1974 r. powołany został wikariat terenowy, użytkujący istniejącą niewielką zabytkową kaplicę św. Anny. Parafię erygował bp Stanisław Bareła dnia 17.06.1981 r. Proboszczem został ks. Henryk Suchos, który odnowił kaplicę św. Anny. W 1986 roku proboszcz nabył plac pod budowę nowej świątyni. Projekt wykonał architekt Wiktor Baran, Autorami projektu konstrukcji byli: mgr inż. Krzysztof Seweryn i mgr inż. Stanisław Haliszewski. Dnia 24.05.1986 r. uzyskano pozwolenie na budowę kościoła. Kamień węgielny wmurowany w ściany kościoła został poświęcony przez Ojca Św. Jana Pawła VII.

Obiekt wznoszono systemem gospodarczym, przy udziale pracy społecznej parafian. Kierownikiem budowy był inż. Wiesław Nowak z Myszkowa. W dniu 18.06.1992 r. abp Stanisław Nowak dokonał uroczystego poświęcenia kościoła (fot. 5 i 6).

Charakterystyka architektoniczna obiektu:

Konwencja stylistyczna: postmodernizm.

Kompozycja: konwencja jednorodna, ukształtowanie tradycyjne, korpus halowy.

Funkcjonalność: wielobok rzutu symetryczny; zorientowanie poligonalne podłużne; ukierunkowanie wewnętrzne osiowe; konfiguracja wnętrza jednoprzestrzenna.

Kościół trójnawowy z wysokim dachem, częściowo podpiwniczony, wybudowany w technologii tradycyjnej. Obiekt na planie wieloboku symetrycznego. Najwyższym elementem jest wieża-dzwonnica o rzucie sześciokąta, usytuowana bezpośrednio nad kruchtą, pokryta łamanym dachem wielospadowym i zwieńczona krzyżem. Nawa główna i prezbiterium przykryte wysokim dachem dwuspadowym, nawy boczne mają dachy jednospadowe. Do kościoła prowadzą wysokie schody z dwoma spocznikami.

Wejście do obiektu umieszczone centralnie. Nad wejściem znajduje się chór, na który prowadzą schody, prowadzące z kruchty. Ołtarz wyniesiony jest o trzy stopnie wyżej od nawy głównej. Schody te w rzucie mają kształt linii łamanej. Na tylnej ścianie prezbiterium znajduje się wejście do zakrystii.

Fot. 5. Elewacja frontowa kościoła pw. św. Anny w Myszkowie

Charakterystyka budowlana obiektu: ustrój ścianowo-szkieletowy.

Ławy fundamentowe i stopy fundamentowe pod słupy wewnętrzne żelbetowe. Fundament pod wieżą płytowo-żebrowy, powiązany monolitycznie z przyległymi ławami. Ściany zewnętrzne murowane z cegły ceramicznej pełnej. Ściany wypełniające szkielet wieży z cegły kratówki. Ściany wewnętrzne nośne i działowe oraz filarki międzyokienne z cegły ceramicznej pełnej. Wieńce i nadproża żelbetowe monolityczne. Wąskie okna w ścianie szczytowej w zakrystii przesklepione cegłą.

Nad zasadniczymi częściami nawy kościoła zaprojektowano strop żelbetowy, płytowy na ukośnie przenikających się żebrach w formie ram siodłowych. Ramy części środkowej oparte są na podciągach, przechodząc następnie w nawach bocznych w połowy ram oparte na słupach. Nad zakrystią zaprojektowano strop żelbetowy, płytowo-żebrowy. Wieża o konstrukcji szkieletowej, wielokondygnacyjna, ze słupami na siatce sześciobocznej.

Okna nawy głównej stalowe, w zakrystii PCV. Stolarka drzwiowa drewniana. Posadzka marmurowa. Parapety wewnętrzne oraz słupy w dolnej części wykończone kamieniem. Schody na chór oraz balkon chóru wyłożone marmurem. Tynki wewnętrzne cementowo-wapienne. Brak tynków zewnętrznych, jedynie cokół i dach nad wejściem głównym otynkowane. Schody zewnętrzne betonowe z barierkami stalowymi. Dach pokryty blachą miedzianą. Rynny, rury spustowe oraz obróbka blacharska z blachy ocynkowanej.

Fot. 6. Elewacja tylna kościoła pw. św. Anny w Myszkowie

4. Kościół pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny

Projektant: mgr inż. arch. Zygmunt Fagas

Ksiądz budowniczy: ks. Marian Kuzia, ks. Jan Batorski

Ważniejsze wydarzenia w dziejach parafii: rozpoczęcie starań o budowę 1981, projekt 1989, pozwolenie na budowę 1990, erygowanie parafii 1980, benedykcja 1991, konsekracja 2000.

Rys historyczny: W 1969 r. utworzono wikariat terenowy w Myszkowie-Mijaczowie. Bp Stefan Bareła 08.12.1980 r. ustanowił tam parafię, której proboszczem został ks. Marian Kuzia. Od 1981 roku proboszcz zabiegał o budowę kościoła. Z dużym trudem udało się uzyskać pozwolenie na budowę domu parafialnego. Uzyskanie pozwolenia na budowę kościoła uniemożliwiła odprawiona przez proboszcza msza dla strajkującej załogi w Myszkowskich Zakładach Metalurgicznych w roku 1980, co wywołało oburzenie władz. Po wielu staraniach uzyskano zezwolenie dopiero w roku 1989. Wówczas zlecono wykonanie projektu mgr. inż. Zygmuntowi Fagasowi z Katowic. Projekt konstrukcji wykonał inż. Józef Choma. 17.08.1990 r. otrzymano ostateczne pozwolenie na budowę kościoła.

W październiku 1990 r. rozpoczęto budowę, w której pomagały między innymi Myszkowskie Zakłady Papiernicze oraz Myszkowskie Zakłady Metalurgiczne. Budowa prowadzona była systemem gospodarczym, przy udziale pracy społecznej parafian. Kierownikiem budowy był inż. Wiesław Nowak.

Dnia 22.09.1991 r. bp Stanisław Nowak dokonał poświęcenia placu budowy. Po śmierci ks. Mariana Kuzi w 1995 r. parafię objął ks. Jan Batorski. Nowy proboszcz przyspieszył prace budowlane, w których sam brał czynny udział. Pod koniec 1995 r. w święta Bożego Narodzenia odprawiona została pierwsza msza w nieukończonym jeszcze kościele. 08.09.1996 r. abp Stanisław Nowak dokonał poświęcenia kościoła, a 10.09.2000 r. uroczystie konsekrował świątynię (fot. 7 i 8).

Charakterystyka architektoniczna obiektu:

Konwencja stylistyczna: modernizm.

Kompozycja: konwencja jednorodna, ukształtowanie plastyczne, korpus łamany.

Fot. 7. Elewacja frontowa kościoła pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Myszkowie

Fot. 8. Widok z boku kościoła pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Myszkowie

Funkcjonalność: wielobok rzutu asymetryczny; zorientowanie poligonalne podłużne; ukierunkowanie wewnętrzne osiowe; konfiguracja wnętrza jednoprzestrzenna.

Bryła kościoła jest asymetryczna, na planie wieloboku nieforemnego, z licznymi kątami ostrymi. Główne wejście zostało zaakcentowane wieżą, umieszczoną po lewej stronie. Część nawy głównej, prezbiterium, nawa boczna oraz wieża pokryte są wspólnym dachem jednospadowym. Centralna część nawy głównej oraz prezbiterium pokryte są także dachem jednospadowym.

Kościół trójnawowy z wysokim dachem, niepodpiwniczony, wybudowany w technologii tradycyjnej. Obiekt składa się z kruchty, nawy głównej, dwóch naw bocznych oraz prezbiterium. Część pomocnicza składa się z zakrystii, pomieszczeń gospodarczych, WC i komunikacji z odrębnym wejściem. Nad wejściem znajduje się chór, na który prowadzą schody znajdujące się od strony nawy głównej. Prezbiterium wyniesione jest o cztery stopnie wyżej od nawy głównej. Schody o rzucie linii łamanej.

Charakterystyka budowlana obiektu: ustrój ścianowo-szkieletowy.

Ławy fundamentowe żelbetowe monolityczne. Ściany zewnętrzne w części sakralnej wykonane z cegły ceramicznej pełnej, a w części zaplecza jako mur warstwowy. Ścianki działowe z cegły dziurawki. Stropy Akermana. Filary, podest oraz schody prowadzące na chór - betonowe. Wieńce i belki nadokienne oraz schody wejściowe - betonowe. Konstrukcja dachu nad nawą główną stalowa ze stropem podwieszonym.

Okna aluminiowe z szybami zespolonymi. Stolarka drzwiowa drewniana. Posadzka nawy głównej, bocznej, chór oraz schody na chór - marmurowe. Parapety wewnętrzne i balkon z kamienia. Tynki wewnętrzne cementowo-wapienne. Tynki zewnętrzne (na części ścian) - akrylowe. Schody zewnętrzne wyłożone płytami granitowymi. Dach pokryty blachą trapezową, ocynkowaną. Rynny, rury spustowe oraz obróbka blacharska z blachy ocynkowanej.

5. Kościół pw. św. Apostołów Piotra i Pawła

Projektant: Jerzy Kopyciak, Marian Kruszyński

Ksiądz budowniczy: ks. Jarosław Koczur

Ważniejsze wydarzenia w dziejach parafii: rozpoczęcie starań o budowę 1998, projekt 1998, pozwolenie na budowę: brak danych, erygowanie parafii 1990, konsekracja 2011.

Rys historyczny: Parafia pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła została powołana dekretem z 1 grudnia 1990 r. Proboszcz ks. Jarosław Koczur w marcu 1991 r. nabył przy ul. Jana Pawła II działkę budowlaną i 26 kwietnia tego roku rozpoczęto wykopy pod tymczasowy kościół. Do roku 1997 trwały prace porządkowe i uzbrojenie terenu. W tym czasie przygotowano także dokumentację i plan budowy świątyni wg projektu mgr inż. arch. Jerzego Kopyciaka i mgr inż. arch. Mariana Kruszyńskiego z Częstochowy. Dotychczasowy kościół stanowi obecnie

część nawy bocznej nowej świątyni. Rozpoczęte wiosną 1998 r. prace budowlane są nadal prowadzone. Kościół został konsekrowany przez abpa Stanisława Nowaka 4 września 2011.

Wierni parafii od początków budowy świątyni finansowali niemal w całości trwające w niej prace budowlane. Dzięki temu, a także pomocy organizowanej przez zaprzyjaźnione rodziny holenderskie możliwe było wybudowanie kościoła. Przykładem ofiarności holenderskich darczyńców są hebanowe ławki nawy głównej (fot. 9 i 10).

Charakterystyka architektoniczna obiektu:

Konwencja stylistyczna: neoekspresjonizm.

Kompozycja: konwencja jednorodna, ukształtowanie kubiczne, korpus walcowy.

Funkcjonalność: wielobok rzutu asymetryczny; zorientowanie poligonalne podłużne; ukierunkowanie wewnętrzne osiowe; konfiguracja wnętrza jednoprzestrzenna.

Fot. 9. Elewacja frontowa kościoła pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Myszkowie

Fot. 10. Elewacja boczna kościoła pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Myszkowie

Kościół jednokondygnacyjny, niepodpiwniczony, z chórem na dwóch poziomach. Prezbiterium w kształcie półokręgu wzniesione ponad nawę główną o cztery stopnie.

Wnętrze kościoła, pomimo monumentalnej bryły budynku, sprawia wrażenie przytulności dzięki swojej biało-kremowej kolorystyce. Schody kościoła wyłożone marmurem. Balustrady żelbetowe wykończone marmurem. Za ołtarzem znajduje się ambit oddzielony od prezbiterium półkolistym murem, gdzie umieszczono krypty. Ambit wskazuje na odniesienie do kościołów romańskich i gotyckich. Prezbiterium w swojej symbolice wyraża Różańcowe Tajemnice Światła.

Charakterystyka budowlana obiektu: ustrój ścianowo-szkieletowy.

Fundamenty w postaci ław i płyt żelbetowych. Konstrukcję ścian obiektu stanowią żelbetowe słupy i pilastry, wykonane w ścianach murowanych z cegły pełnej ceramicznej. Wewnętrzne ściany arkadowe. Konstrukcja dachowa z kratownic stalowych. Dach o powierzchni ponad 1500 m², pokrycie dachu z wykorzystaniem rolowanej dachówki *icopal* - klasycznej w kolorze ceglastym. Tynki wewnętrzne cementowo-wapienne. Obiekt nie jest jeszcze całkowicie otynkowany od zewnątrz, istniejące tynki cementowo-wapienne. Okna zespolone aluminiowe, stolarka drzwiowa drewniana.

Podsumowanie

Współczesne budownictwo sakralne Myszkowa jest reprezentowane przez 5 obiektów. Najstarszy z nich został wybudowany nielegalnie w latach 1977-1979 ze względu na ogromne trudności w uzyskiwaniu pozwoleń na budowę kościołów przed rokiem 1980. Kolejne trzy kościoły zaczęto wznosić w latach 1984-1989, kiedy władze państwowe nie blokowały już w takim stopniu budownictwa sakralnego. Najnowszy obiekt powstał po roku 1989, a więc już w czasie pełnej swobody w zakresie uzyskiwania pozwoleń na budowę.

Powojenne kościoły Myszkowa nie prezentują jednorodnego stylu i każdy posiada zupełnie indywidualny charakter. Konwencja stylistyczna świątyń jest zróżnicowana. Najstarszy, stanowiący nielegalną przebudowę budynku gospodarczego i mieszkalnego, posiada elementy (wieża, zadaszenie, latarnia) w stylu regionalnym. Całość, zwłaszcza od strony frontowej, zachowała jednak cechy budynku mieszkalnego z lat 70. ubiegłego wieku. Dwa obiekty z trzech projektowanych w latach 1984-1989 to obiekty postmodernistyczne, a jeden - modernistyczny. Najnowszy z budynków reprezentuje neoekspresjonizm.

Najstarszy z kościołów jest obiektem wielofunkcyjnym, mieszczącym w jednym budynku część sakralną i katechetyczno-socjalną. Pozostałe cztery obiekty to założenia jednorodne. Wszystkie świątynie prezentują nawiązujące do starej tradycji chrześcijańskiej zorientowanie osiowe, połączone z ukierunkowaniem podłużnym.

Wszystkie kościoły Myszkowa wzniesiono w technologii tradycyjnej. Najstarszy i najmniejszy obiekt jest ustrojem ścianowym. Pozostałe cztery budynki to

ustroje ścianowo-szkieletowe. Dwa obiekty posiadają żelbetonową konstrukcję dachową, a trzy stalową.

Wykończenie obiektów jest także tradycyjne. Wszystkie opisywane świątynie mają wykończone wnętrza, natomiast część budynków nie posiada tynków zewnętrznych. Można przypuszczać, że ostateczne wykończenie tych obiektów będzie połączone z ich termorenowacją.

Opisywane kościoły Myszkowa można uznać za dość typowy przykład powojennego budownictwa sakralnego niedużego polskiego miasta powiatowego. Wyraźnie widać tu wpływ czasu, w którym powstawały poszczególne obiekty, na ich wielkość, styl, rozwiązania funkcjonalne, a nawet stosowane rozwiązania techniczne.

Literatura

- [1] Majdowski A., Inwestycje kościelne i współczesna architektura sakralna w Polsce. Metodologia i zarys problematyki badawczej, Toruń 2008.
- [2] Mielczarek J., Mikołajczyk M., Archidiecezja Częstochowska. Katalog 2005 r. Wydawnictwo Regina Poloniae, Częstochowa 2005.
- [3] Wojakowski A., Głąb T., Szewezenke J., Morawiec J., Projekt wstępny kościoła parafialnego św. Andrzeja Boboli w Myszkowie-Światowit, 1984 r.
- [4] Wojakowski J., Morawiec J., Projekt techniczno-architektoniczny kościoła parafialnego św. Andrzeja Boboli w Myszkowie-Światowit, 1984-1985.
- [5] Wojakowski J. Morawiec J., Projekt techniczny kościoła parafialnego św. Andrzeja Boboli Myszkowie-Światowit, czerwiec 1984 r.
- [6] Plan realizacji zagospodarowania terenu budowy kościoła parafialnego św. Andrzeja Boboli w Myszkowie-Światowit, Gliwice, kwiecień 1984 r.
- [7] Dziennik budowy kościoła pw. św. Anny w Myszkowie - wydany 17.02.1980 r.
- [8] Baran W., Opis techniczny do projektu konstrukcyjnego kościoła parafialnego św. Anny w Myszkowie-Będuszu, Kraków 1983.
- [9] Seweryn K., Haliszewski S., Obliczenia statyczne do projektu konstrukcyjnego kościoła parafialnego św. Anny w Myszkowie-Będuszu, 1985 r.
- [10] Baran W., Projekt architektoniczny kościoła parafialnego św. Anny w Myszkowie-Będuszu.
- [11] Dziennik budowy kościoła parafialnego Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Myszkowie - wydany 17.08.1990 r..
- [12] Fagas Z., Projekt koncepcyjny architektury i plan realizacyjny zagospodarowania terenu kościoła parafialnego Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Myszkowie-Mijaczów, Katowice 1989.
- [13] Fagas Z., Opis techniczny do planu realizacyjnego zagospodarowania terenu i projektu koncepcyjnego architektury kościoła parafialnego Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Myszkowie-Mijaczów, Katowice 1989.
- [14] Szwej J., Kronika parafialna parafii Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Myszkowie.
- [15] Wszyńska A., W drogę ze św. Pawłem. Tygodnik Niedziela, Edycja Częstochowska 2009, 24.
- [16] Kobzdej W., Orzeczenie techniczne dotyczące możliwości i technicznych warunków dokończenia budowy kościoła parafialnego Trójcy Przenajświętszej w Myszkowie - Nowa Wieś.
- [17] Kobzdej W., Opis techniczny do projektu podstawowego na dokończenie budowy kościoła parafialnego Trójcy Przenajświętszej w Myszkowie - Nowa Wieś.

- [18] Kobzdej W., Opis techniczny do planu realizacyjnego zagospodarowania przestrzennego terenu kościoła parafialnego Trójcy Przenajświętszej w Myszkowie - Nowa Wieś 1978.
- [19] Projekt architektoniczny kościoła parafialnego Trójcy Przenajświętszej w Myszkowie-Nowa Wieś 1978 (brak autora).

Streszczenie

W pracy zaprezentowane zostało współczesne budownictwo sakralne Myszkowa. Opisano pięć budynków kościołów wzniesionych po II wojnie światowej w tym mieście, uwzględniając rys historyczny oraz charakterystykę architektoniczną i budowlaną obiektu. Zaprezentowano po dwa zdjęcia każdej ze świątyń.

Contemporary sacral architecture of Myszków

Abstract

Myszków is a country town of 33 thousand inhabitants located in *śląskie* province. Within the hierarchy of the catholic church this town belongs to *zawierciański* pastoral district of arch-diocese of Częstochowa. Contemporary sacral buildings of Myszków are presented in the paper. There are descriptions of five postwar objects, including their history and some details about their style, architecture and construction. Photographs of the churches are also presented.